

Raport Europejskiej Agencji Środowiska 2010

POPRAWA STANU ŚRODOWISKA

Adam Erechemia

Europejska Agencja Środowiska opublikowała raport „Środowisko Europy 2010. Stan i prognozy”. Otwiera go stwierdzenie, że polityka środowiskowa UE i jej sąsiadów doprowadziły do znaczącej poprawy stanu środowiska.

Tegoroczny raport od poprzednich różni głębsze zrozumienie powiązań między problemami środowiskowymi, a bezprecedensowymi, globalnymi meta trendami.

Kolejne ważne stwierdzenie dotyczy niejednoznaczności perspektywy dla środowiska europejskiego, jednak ze wskazaniem szansy na zwiększenie odporności środowiska na przyszłe zagrożenia i zmiany. Szansę tę autorzy raportu widzą w bardzo dużej ilości informacji o środowisku, rachunku zasobów i odnowionym podejściu do zasad zapobiegania i prewencji, naprawy szkód u źródła oraz zasady „zanieczyszczający płaci”.

Po tych, w miarę optymistycznych, niejako „kurtuazyjnych” stwierdzeniach wymienione jest dziesięć kluczowych przesłań:

- większość negatywnych zmian w środowisku spowodowane jest przez rosnącą eksploatację zasobów, która może doprowadzić do wzrostu zubożenia przyrodniczego, naruszenia ekosystemów, a w konsekwencji do destabilizowania gospodarki i osłabienia spójności społecznej,
- UE jest na dobrej drodze do wywiązania się ze zobowiązań z Kioto, jednak europejskie i globalne redukcje emisji gazów cieplarnianych na obecnym poziomie nie są w stanie powstrzymać zmian klimatu,
- nie został spełniony unijny cel powstrzymania do 2010 r. utraty bioróżnorodności, pomimo znaczących postępów; konieczne jest włączenie utrzymania różnorodności biologicznej do wielu polityk,

- dzięki przepisom prawnym zwiększyła się wydajność zasobowa; konieczne są jednak działania usprawniające produkcję i zmieniające wzorce konsumpcyjne,
- zanieczyszczenie wody i powietrza zmniejszyło się w sposób niedostateczny; należy wdrażać programy zmniejszające zanieczyszczenia, stosując przy tym zasadę ostrożności, szczególnie w odniesieniu do chemikaliów,
- rosną zagrożenia o charakterze systemowym i globalnym, niektóre bardzo mało znane, należy więc zdobyć jak najwięcej wiadomości na ich temat,
- niezbędne jest zaangażowane zarządzanie kapitałem przyrodniczym i usługami ekosystemowymi w celu uzyskania równowagi pomiędzy koniecznością zachowania przyrody i równoczesnego jej wykorzystania do rozwoju gospodarczego,
- zwiększona wydajność zasobowa i bezpieczeństwo podaży zasobów są możliwe do osiągnięcia poprzez np. analizę cyklu życia produktów i odpowiednią politykę cenową,
- skuteczniejsze wdrażanie polityki ochrony środowiska i zarządzania nim oraz właściwa sprawozdawczość powinny umożliwić podejmowanie działań prewencyjnych w odniesieniu do pojawiających się zagrożeń oraz zmniejszyć koszty naprawy szkód,
- trwałość europejskiego środowiska zapewni transformacja w kierunku „zazielenionej” go-

spodarki; zadanie to powinno być realizowane przez zmianę postaw, tworzenie odpowiedniego prawa i uczestniczenie przedsiębiorców i mieszkańców w gospodarowaniu kapitałem przyrodniczym.

Wymienione przesłania kończy konkluzja o istnieniu sprzyjających warunków do podjęcia wymienionych działań.

Rzeczywistość nie jest jednak taka zielona. Zachęcam do zapoznania się z syntezą raportu (ponad 220 stron) umieszczoną na stronie internetowej Agencji: <http://www.eea.europa.eu>.

Kwartalnik

**PRAWO I
ŚRODOWISKO**

periodyk wyspecjalizowany w prawnych aspektach ochrony środowiska.
Roczna prenumerata 300 zł plus VAT.

Więcej informacji:

D.A.W. MAXPRESS

ul. Galczyńskiego 23, 05-501 Piaseczno

tel./fax: (0 22) 662 43 68, 750 30 31,

tel. kom. 0 602 271 271

e-mail: redakcje@maxpress.plwww.maxpress.pl